No. 1940 Zaterdag 19 Maart 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; iedere[illegible] ken regel meer 7½ cts.

Stofbestrijding.

II.

Het stofbestrijdingsvraagstuk houdt de gemoederen reeds lang bezig. Op de internationale wegencongressen, welke achtereenvolgens te Parijs, te Brussel en te Londen werden gehouden, vormde het een onderwerp van uitvoerige bespreking. Ook op het in September van het vorige jaar gehouden Eerste Nederlandsche Wegencongres werden op de vraag: „Hoe kan het stofbezwaar op de openbare wegen worden bestreden en voorkomen?" drie rapporten ingediend.

Hiervan behandelen er twee, nl. dat van den heer B. J. Kerkhof en dat van de Wegencommissie van den Alg. Ned. Wielrijders-Bond den stand van het stofbestrijdings-vraagstuk in het algemeen, terwijl het derde, van de hand van den heer V. de Groot, directeur van de gemeentelijke Reinigings- en Ontsmettingsdienst te s'Gravenhage, speciaal de stofbestrijding in de Residentie bespreekt.

In *De Nieuwe Eeuw* bespreekt de Ingenieur C. F. EGELIE deze kwestie als volgt:

Naar het beoogde doel kan men de stofbestrijdingsmiddelen indeelen in twee groepen:

1e. *stofvoorkomende* middelen, die ten doel hebben het ontstaan van het stof te voorkomen, althans zooveel mogelijk te beperken;

2e. *stofbindende* middelen, die ten doel hebben het stof, dat zich eenmaal op den weg gevormd heeft, te binden, zoodanig dat het niet kan opdwarrelen.

Beschouwen we nu in de eerste plaats de stofvoorkomende middelen.

Aan een weg onderscheidt men:
wegdek en *fundeering*.

Het wegdek is het gedeelte, waarop verkeer en klimaat rechtstreeks inwerken. Het neemt den verkeersdruk op en brengt dien over op de fundeering, die den druk op haar beurt over den ondergrond verdeelt. Door de werking van verkeer en klimaat is het wegdek aan slijtage onderhevig, waardoor het fijnverdeelde stof ontstaat, dat we als een der bestanddeelen van het wegstof hebben opgemerkt.

De mate van slijtage wordt niet alleen beïnvloed door den aard van het verkeer en van het klimaat, en door de eigenschappen van de materialen, waaruit het wegdek is samengesteld, maar ook nog door allerlei andere omstandigheden, zooals de ligging van den weg, en vooral ook door de beplanting.

In verband met de stofvraag heeft beplanting langs den weg groote nadeelen. Niet alleen draagt ze in sterke mate bij tot vermeerdering van de hoeveelheid op den weg aangebrachte stof, door bladeren, schimmels, enz., maar bovendien blijft de weg bij regenachtig weer veel langer nat; daardoor geraakt het wegdek doorweekt, in welken toestand het aan den verkeersdruk veel minder weerstand kan bieden, hetgeen vermeerderde slijtage en stofvorming tengevolge heeft. De beplanting werkt dus de vernielende werking van het klimaat zeer in de hand. (Voor Curaçao komt dit bezwaar vrijwel geheel te vervallen.)

De vernielende werking van het verkeer is niet zoozeer afhankelijk van de grootte van den last, dan wel van de wijze waarop de druk op den weg wordt overgebracht.

Bij dierlijke trekkracht wordt de wagen voortgetrokken, en door de wrijving, die de wielen daarbij langs het wegdek ondervinden, gaan ze draaien. De wielen hebben een zuiver rollende beweging; d.w.z. het punt dat op zeker oogenblik met de weg in aanraking komt, heeft ten opzichte van den weg geen snelheid.

Bij een door een motor gedreven wagen moeten we onderscheid maken tusschen drijfwielen en loopwielen. De drijfwielen worden door den motor aan het draaien gebracht, en door wrijving, die ze daarbij langs het wegdek ondervinden, gaat de wagen zich vooruit bewegen. De drijfwielen hebben geen zuiver rollende beweging; ze draaien steeds iets vlugger dan de loopwielen. Door deze „slip" hebben ze langs de weg een schuivende beweging.

Een paardenwagen werkt vernielend op den weg door den wieldruk en door de afslijtende werking der paardenhoefijzers; een motorwagen door den wieldruk en door de slip. Bij beide soorten van voertuigen dus twee factoren: één veroorzaakt door den last zelf, en één door de voortbeweging van den last.

De druk, die het wiel per eenheid van oppervlak van den weg uitoefent, is gelijk aan den wieldruk, gedeeld door de grootte van het aanrakingsoppervlak tusschen wiel en weg. Bevinden zich dus op een weg twee wagens, die eenzelfde totaalgewicht hebben en eenzelfde verdeeling van dat totaalgewicht over de beide assen, maar is bij den eenen wagen het aanrakingsoppervlak tusschen wiel en weg grooter dan bij de andere, dan zal de eerste van den weg minder vergen dan de tweede. Dit aanrakingsoppervlak wordt grooter naarmate wielmiddellijn en velgbreedte grooter worden, en is verder in sterke mate afhankelijk van den aard van den wielband.

Aan paardenwagens komen algemeen ijzeren wielbanden voor; deze zijn niet in staat zich aan te passen aan de oneffenheden van den weg, zoodat bij het rijden over een oneffenheid het aanrakingsoppervlak tusschen wiel en weg tot een enkel punt kan worden beperkt, waarbij de per eenheid van oppervlak uitgeoefende druk hoog oploopt.

Vrachtauto's zijn bijna uitsluitend voorzien van volgummibanden, d.w.z. het wiel is omgeven met een massieve laag gummi. Deze banden zijn elastisch en passen zich aan de oneffenheden van den weg. Toch neemt bij den volgummiband, bij toenemende wielbelasting de druk per eenheid van oppervlak van den weg nog sterk toe. Het meest volmaakt wordt de druk overgebracht door luchtbanden. De samengeperste lucht in den band vormt een elastisch kussen. Bij toenemende wielbelasting stijgt de op de eenheid van oppervlakte van den weg uitgeoefende druk slechts weinig boven den luchtdruk in den band. Luchtbanden worden tot nog toe bijna uitsluitend bij personenauto's toegepast, hoewel ze tegenwoordig ook voor zware vrachtauto's in den handel worden gebracht. De prijs van den luchtband is dan echter hooger, dan van den volgummiband.

De andere oorzaak van wegvernieling door automobielen, de slip, is afhankelijk van den toestand van het bandoppervlak en van den toestand van den weg. Een band met glad oppervlak zal op den gladden weg of een weg bedekt met een laag stot niet genoeg wrijving ondervinden, waardoor een sterke slip zal ontstaan. Om dit tegen te gaan, worden de banden wel voorzien van uit-stekende ijzerdeelen, die echter op hun beurt een zoodanigen funesten invloed op den weg hebben, dat dit middel, als zijnde erger dan de kwaal ten eenmale veroordeeld moet worden.

En wat zijn nu de gevolgtrekkingen, die ten aanzien van stofbestrijding uit het bovenstaande moeten worden gemaakt?

Deze: Het spreekt vanzelf, dat *nieuwe* verkeerswegen zoodanig moeten worden geconstrueerd, dat ze het moderne snelle en zware verkeer, onder zoo min mogelijke slijtage kunnen dienen. Maar verliezen we niet uit het oog, dat onze *bestaande* wegen nu eenmaal voor het moderne verkeer niet zijn gebouwd, zoodat het voor het voorkomen van onnoodige slijtage en vernieling, en dus van onnoodige stofvorming, noodzakelijk is aan het verkeer beperkende bepalingen op te leggen. De eigenaars dar gevreesde voertuigen mogen dan afgeven op ons achterlijk wegennet, we kunnen ons daarbij troosten met oe gedachte, dat een *achterlijk* wegennet beter is, dan een *vernield*.

De bepalingen, waarop ik doelde, moeten dan zijn, algemeen geldende voorschriften omtrent het hoefbeslag der paarden, omtrent de wielbanden, omtrent het verband tusschen den last eenerzijds en wielmiddellijn en velgbreedte anderzijds, en verder voor iederen weg of groep van wegen, omtrent den maximaal toe te laten wieldruk.

Natuurlijk hebben zulke voorschriften slechts dan waarde, als aan de naleving ervan streng de hand wordt gehouden. En laat men ook niet te zuinig zijn met de op overtreding te stellen straffen.

In het *Orgaan van de Technische Ambtenaren van den Rijkswaterstaat* vond ik vermeld, dat één enkele vrachtautomobiel op één enkele rit over een 19 K.M. langen klinkerweg in Drente, aan dien weg een schade toebracht, die op f 20.000 werd geraamd. Zoo iets is een misdaad, die een voorbeeldige straf behoeft.

Ook beperking van de hoeveelheid op de wegen opgebracht vuil zal het best kunnen worden bereikt, door het geven van desbetreffende voorschriften.

Voor de Rijkswegen vinden we zulke voorschriften reeds in het Rijkswegenreglement. Daarin wordt o.a. bepaald, dat Rijkswegen niet mogen worden bereden met voertuigen, waarvan de wielen niet van klei of modder zijn ontdaan, of waaraan mest, puin, steen, kalk en dergelijke stoffen afvallen, die aanleiding geven tot verontreiniging van den weg.

Wij wezen reeds op het dubbele nadeel, die een beplanting langs den weg uit een oogpunt van stofbestrijding oplevert. Deze bezwaren worden echter belangrijk overtroffen door de groote voordeelen, die de beplanting in andere opzichten bezit, zooals:

Beschutting tegen zon en wind en vooral ook verhooging van de schoonheid van den weg. Bij al die voordeelen moeten de nadeelen dan maar op den koop toe genomen worden.

Hiermee hebben we gezien hoe we het ontstaan van stof zooveel mogelijk kunnen tegengaan. In een volgend artikel zullen we nagaan, hoe we het desondanks gevormde stof kunnen onschadelijk maken en van den weg verwijderen.

De gehuwde vrouw in overheidsdienst.

In het jongste nummer van „R. K. Gemeentepolitiek" schrijft de heer A. B. Michielsen over dit onderwerp: „De Katholieken staan op het standpunt, dat aan de gehuwde vrouw als regel de toegang tot de scholen, de bedrijven, de ziekenhuizen, de bureaux, kortom in het algemeen tot die plaatsen, waar het overheidspersoneel werkzaam is, moet worden ontzegd."

Schrijver onderzoekt de vraag of dergelijk optreden tegenover de gehuwde vrouw toelaatbaar en wenschelijk is te achten, en komt in dit eerste artikel tot de volgende nader toegelichte conclusies:

1. De herhaalde afwezigheid der vrouw benadeelt het gezin.

2. De zwakkere vrouw wordt dubbel belast, door haar huiselijke taak, na den inspannenden arbeid overdag.

3. Het geldelijk gewin, hetwelk wordt nagestreefd, is ten deele slechts schijn.

4. De opvoeding der kinderen zal schade lijden.

5. De aantrekkelijkheid van het gezin vermindert.

6. De arbeidspraestatie der gehuwde vrouw zal in den regel geringer zijn dan die van anderen.

7. Ook uit een medisch oogpunt behoort de gehuwde vrouw niet in loondienst.

8. De veelvuldige vervanging schaadt den dienst.

9. De arbeid der gehuwde vrouw werkt het systeem der kinderloosheid en kinderbeperking in de hand.

Als toelichting op de twee laatste punten, geeft de heer Michielsen merkwaardige cijfers: Reeds in 1911 — en sindsdien zijn de cijfers nog ongunstiger geworden — waren er in Amsterdam van de 96 gehuwde klasse-onderwijzeressen, 64 zonder kinderen. Over het verlof vragen van gehuwde vrouwen in overheidsdienst geeft volgend statistiekje van een Inspecteur van het L. O een sterk sprekend overzicht.

Het statistiekje gaat over 3½ jaar: Er waren 153 klasse onderwijzeressen. Daarvan 122 ongehuwd en 31 gehuwd Die 122 verzuimden in 3½ jaar 6651 schooltijden of 54½ per hoofd. De 31 gehuwden verzuimden 3122 schooltijden of 100 per hoofd. En hier was het zwangerschapsverlof nog niet eens onder begrepen!

De schrijver concludeert: „Het liberale Kamerlid Roodhuijzen heeft dan ook terecht gezegd, dat de overheid aan de gehuwde vrouwelijke ambtenaar eigenlijk de invitatie doet het huwelijk te maken tot een carricatuur.

„Zoolang men aan de Overheid nog eenige zedelijke plichten toeschrijft, zal dat absoluut ongeoorloofd moeten heeten......"

INGEZONDEN.

Curaçao, 17 Maart 1921.

Aan de Redactie
van de AMIGOE DI CURAÇAO,

WELEDELE HEER,

In uw blad van 12 dezer, No. 1939, komt een stuk voor onder het opschrift „*Electrisch Licht,*" waarin uwe Redactie betreffende den verhoogden tariefprijs van het electrisch licht eenige beschouwingen geeft, die niet vrij zijn van overdrijving en deels ook niet gegrond zijn op waarheid.

Als concessionarissen van de Electrische Centrale zien wij ons verplicht het publiek omtrent den waren stand van zaken in te lichten en meenen wij daartoe wel een beroep te mogen doen op uwe gastvrijheid, om ons verweer in hetzelfde blad te doen opnemen, waarin de aanval heeft plaats gehad.

In de eerste plaats willen wij erop wijzen, dat het lichttarief niet door ons wordt vastgesteld, maar door het Gouvernement van Curaçao, na opneming van de administratie van de Centrale over het afgeloopen tijdvak. Dat bij die vaststelling niet alleen met onze belangen, maar ook met die van het betalende publiek rekening gehouden wordt, hebben wij kunnen constateeren. Het behoeft waarlijk geen verwondering te baren, dat gemeld tarief gedurende den oorlog reeds een derde verhooging heeft ondergaan. Het is toch van algemeene bekendheid, dat de prijzen van brandstoffen en verdere benoodigdheden, benevens salarissen van geëmployeerden enz. beduidend hooger zijn dan vroeger.

Wat echter niet van algemeene bekendheid is, willen wij hier releveeren, d. i., dat de voorafgaande verhoogingen van het tarief niet in evenredigheid waren met de verhoogde uitgaven van het bedrijf, zoodat de Centrale in de laatste jaren met verlies gewerkt heeft. Hoe ongeloofelijk dit ook moge klinken, het is niettemin een bewijsbaar feit. Een feit is het ook, dat het verlies in 1920 ruim fl 22,000 heeft bedragen, de rente van het bedrijfskapitaal er nog niet bijgerekend. De verbruikers hebben alzoo gedurende dien tijd voordeel getrokken uit de verliezen van de Centrale, hetgeen uwe Redactie wel niet billijk noch logisch zal vinden.

Het zal uwe Redactie dan ook niet verwonderen te vernemen, dat wij meer dan eens het Gouvernement de onderneming ter overname hebben aangeboden. Behalve de beslommeringen, welke de Centrale ons verschaft, komen er ook nog bij vervelende praatjes, alsmede ongegronde op- en aanmerkingen, zooals uw stuk er wederom een voorbeeld van is.

Bij de laatste prijsverhooging heeft het Gouvernement eindelijk ingezien, dat het niet aangaat de onderneming met verlies te doen werken en het

belang van de concessionarissen op te offeren aan dat van het publiek. Het Gouvernement nam aan, dat het alleszins rationeel is, dat de Centrale, als ieder andere industrieële onderneming. met een redelijke winst werkt. De billijkheid van dit standpunt zal wel niemand willen betwisten. Maar wat bleek bij de prijsbepaling? De prijs per licht moest op fl 3,25 bepaald worden, wenschte men aan de onderneming een redelijke winst te verzekeren. Dit vonden wij hoog en voor menigeen bezwarend, om welke rede *onzerzijds* het voorstel gedaan werd om het oude tarief voor de reeds verloopen maanden te behouden en het verder op fl 2,75 per maand te bepalen, *in de hoop*, dat door de prijsverlaging der brandstoffen, welke verwacht mag worden in het tijdvak waarover het tarief loopt, de Centrale zonder verlies zal kunnen werken.

Het spreekt vanzelf, dat èn de verhoogde bedrijfsuitgaven èn de redelijke winst door de verbruikers moeten worden opgebracht, immers de stroomlevering is de eenige bron van inkomsten voor de Centrale. En welk systeem men ook moge invoeren, dit feit zal blijven bestaan.

De afschaffing van de reductie welke vroeger naar gelang van het aantal lichten verleend werd, maakt de verhooging bezwarend voor de grootverbruikers, zegt Uw artikel. Voor het behoud van die reductie was het onvermijdelijk den prijs per licht beneden een zeker minimum (vroeger 5 lichtpunten) belangrijk te verhoogen, anders zou het berekende bedrag voor uitgaven en winst niet worden bereikt. Aangezien nu verreweg het grootste deel der aangeslotenen niet boven de 5 lichten gaan, zou dus de reductie tengevolge hebben, dat een kleine minderheid van gegoeden bevoorrecht zou worden ten koste van een groote meerderheid van minder welgestelden en zelfs armen. Wij vinden het een stap in de goede richting dat die reductie niet meer bestaat. Vindt Uwe Redactie zelve ook niet rationeel, dat de kleine man, die in menige gevallen slechts met moeite zich het eenige onmisbare licht kan veroorloven, in geen geval meer zal betalen dan de verbruiker, wiens groot aantal lichten, voor een deel minstens, aan luxe is toe te schrijven?

Uwe bewering als zouden er personen zijn, wier maandrekening door de afschaffing van de reductie „een drie tot viermaal hooger cijfer aanwijst dan vroeger" is geheel bezijden de waarheid. Het moet U bekend zijn — het tarief werd telken jare gepubliceerd, — dat het tarief vroeger was: 1 tot 5 lichten f 2.—, 5 tot 20 lichten f 1.75 en 20 lichten of meer f 1.50, alles per licht per maand. Gedurende den tijd, dat wij concessionarissen zijn, d. i. gedurende de laatste 20 jaren, was het tarief nooit minder. De minimumprijs per licht was dus f 1.50. Hoe nu bij het tegenwoordige tarief van f 2.75 de maandrekening van welken persoon ook 3 á 4 maal grooter kan zijn, is voor ons een raadsel. Die rekensom vermogen wij niet op te lossen.

Wel is het mogelijk, dat enkele instellingen als kerken e. d. die volgens een speciaal verminderd tarief betalen, hare maandrekening zagen verdriedubbelen; er waren er n. l. onder, die f 0.75 en zelfs f 0.62½ betaalden, terwijl het tarief f 1.50 was. Doch in Uw voorbeeld mocht U kwalijk deze instellingen bedoelen, want Uwe bewering is zeer algemeen. De bedoelde instellingen genieten nog steeds eene korting van 20 á 40 % op het gewone tarief.

Uit Uw stuk zou men moeten lezen, dat de door U bedoelde kerken en operatiekamers van het St. Elisabeths Gasthuis onder het gewone tarief vallen. Deze bewering is tegen beter weten in en in flagranten strijd met de journalistieke goede trouw. U is Rector van het St. Elisabeths Gasthuis en als zoodanig *weet* U, dat voor de lichtpunten, welke gebruikt worden in de kapel en in de operatiekamers van dat Gasthuis, verminderde prijzen worden betaald. Als Redacteur waart gij het aan de goede trouw verplicht U op de hoogte te stellen, hetgeen U, als Geestelijke, zooveel gemakkelijker had kunnen doen — dat ook de kerken onder een verminderd tarief vallen. Het publiek onder den indruk brengen, dat die instellingen hetzelfde betalen als particulieren, zooals Uw stuk dat doet, is onbetamelijk.

Het zou ons te ver voeren hier in details te gaan berekenen de besparing, welke bij het door U aanbevolen systeem van wattmeters, ingeval van eenig defect aan de machines, voor de verbruikers is weggelegd en waaraan U eventjes een halve kolom wijdt. Genoeg zij het te vermelden, dat die besparing nog geen halven stuiver per maand per licht zal bedragen. Maar zou Uwe Redactie het billijk en logisch vinden, dat de verliezen van al die halve stuivers voor rekening kwamen van de concessionarissen, ook al is het defect aan overmacht toe te schrijven? En dan, zouden deze verliezen niet eveneens op de verbruikers moeten worden verhaald?

Ten opzichte van de kwaliteit van het licht kunnen wij nog gerust verklaren, hetgeen wij reeds in Uw nummer van Juli 1907 in ons verweerschrift op een aanval in Uw blad, verklaard hebben, dat onze verlichting een gunstig figuur maakt bij elke electrische verlichting hier in de buurt en wellicht ook bij verscheidene in de groote steden van Europa. Waar U zoo klakkeloos neerschrijft, dat wij minder stroom leveren, dan waartoe wij verplicht zijn, hadden wij gaarne gezien, waar ons die verplichting is opgelegd en hoe U aan een stroom van 110 volts gekomen is; dit had U ons moeten mededeelen. In onze concessie vinden wij daar niets van vermeld. De versterking of vermindering van den stroom, die U *zoo'n heel enkele maal* ontwaart, houdt verband met het verwisselen van dynamos voor de straatverlichting en geenszins met rantsoenering van de verbruikers zoo als U zoo ongegeneerd insinueert.

Voor wat betreft het systeem van wattmeters, daarover kunnen wij kort zijn. Het ligt in de bedoeling om de invoering van dit systeem nauwgezet te bestudeeren. Wij zijn daaromtrent echter niet zoo optimistisch als Uwe Redactie, want wij denken ook aan de belangen van den kleinen abonnent, die soms maar één licht kan bekostigen en van wien men bezwaarlijk zal kunnen verwachten, dat hij tot aanschaffing van een meter zal kunnen overgaan.

Bovendien onze ondervinding met het metersysteem bij de waterleiding, die U aanhaalt, is juist niet van dien aard, dat wij daardoor aangemoedigd worden tot het invoeren van dat systeem bij de electrische verlichting. Een meter heeft nu eenmaal, naar de meening van verscheidene verbruikers, de eigenschap om defect te zijn altijd als hij hooge cijfers aanwijst. Bij aanwijzing van kleine hoeveelheden constateeren die belanghebbenden nooit eenig defect. Hoe goed ook de wattmeters zullen zijn, wij voorzien moeilijkheden met consumenten, die van de betrouwbaarheid dier instrumenten niet te overtuigen zullen zijn.

U dankend voor de verleende plaatsruimte.

Hoogachtend,

S. E. L. MADURO & SONS.

Antwoord van de Redactie.

Niettegenstaande den scherpen persoonlijken aanval tegen den Redacteur, dien wij van de altijd even hoffelijke manieren van de firma MADURO & SONS zeker niet zouden verwacht hebben, bestond er overigens geen enkel bezwaar onzerzijds tegen de plaatsing van dit stuk. Integendeel, wij doen dit met des te meer genoegen, omdat door de toepassing van het gezonde princiep van het *Hoor en Wederhoor* de publieke opinie het best wordt voorgelicht.

Bovendien de Pers is ook de spreekbuis van de Publieke Opinie.

Met ons artikel *Electrisch Licht* in ons vorig nummer hadden wij geen andere bedoeling dan de tolk te zijn van het publiek, dat ten zeerste ontevreden was over de nieuwe verhooging van de prijzen van het E. L.— In zooverre dus hebben wij niet den minsten spijt ons artikel geplaatst te hebben, omdat wij daardoor aan de firma Maduro & Sons de gelegenheid hebben geboden ook haar standpunt voor het publiek toe te lichten. Had de firma dit te voren *uit eigen beweging* gedaan, dan zouden wij geen reden gehad hebben ons artikel te plaatsen. Misschien waren die klachten van ontevredenheid van het publiek niet tot haar doorgedrongen, doch dan zouden wij bijna geneigd te zijn te gelooven, dat de firma eigenlijk door het publiek gevreesd of ontzien wordt, wat toch geenszins de ware of meest gewenschte verhouding is tusschen concessionnaris en verbruiker. Wanneer dus de geachte schrijver van dit ingezonden stuk een ruim gebruik maakt van de vrijmoedigheid om alles te zeggen wat hem op het hart ligt, dan zal hij billijkerwijze ook ons een gepaste vrijmoedigheid niet euvel duiden, om eenige kantteekeningen te maken op het bovengeplaatste artikel. Hij moge er dan de conclussie uit trekken dat wij zoo maar niet „klakkeloos" er wat neer geschreven hebben.

Het eerste gedeelte van des schrijvers betoog, waarin de verhooging der prijzen gemotiveerd wordt, vinden wij het belangrijkste van het geheele artikel. Vooral de mededeeling, dat de Centrale in 1920 met een verlies van fl 22.000 gewerkt heeft, — waarvan de schrijver terecht zegt, dat het ongelooflijk moge klinken — vinden wij voor het publiek van het aller grootste belang, omdat het wel in staat zal zijn die klachten zoo niet geheel den kop in te drukken, dan toch al den schijn van redelijkheid er aan te ontnemen.

Waar de schrijver in het begin van zijn artikel zegt, ter motiveering der prijsverhooging: „Het is toch van algemeene bekendheid, dat de *prijzen van brandstoffen* en verdere benoodigheden, benevens salarissen van geëmployeerden enz beduidend hooger zijn dan vroeger," — gaan wij daarmede volkomen accoord. Eenige alinea's verder echter, waar gezegd wordt, dat met Maart de prijs op f 2.75 is vastgesteld, „*in de hoop*, dat, *door de prijsverlaging der brandstoffen, welke verwacht mag worden* in het tijdvak waarover het tarief loopt, de Centrale zonder verlies zal kunnen werken," -- zouden wij de veronderstelling wagen, dat de *prijsverlaging der brandstoffen* niet meer behoeft afgewacht te worden, doch reeds is ingetreden. Vergissen wij ons niet, dan is de prijs van stook- olie nu reeds aanzienlijk gedaald Deze brandstof die de firma vroeger van de C. P. M. betrok, — naar wij mogen aannemen tegen den publiceerden prijs van 60 à 70 fl.,— wordt nu in den laatsten tijd door de firma Maduro zelf tegen den prijs van 15.50 dollar per ton aangeboden. Wat reeds een aanzienlijk verschil oplevert Bovendien wordt, zooals iedereen elken avond aan de roetgolven uit den schoorsteen der centrale kan opmerken, de olie daar verstookt op de wijze van de *Stuyvesant* — tot groote ergernis en ondanks de herhaalde vermaningen van den directeur der centrale, — zooals ons van betrouwbare zijde werd medegedeeld. Wanneer dus ook de economische methode van het stoken in alle strengheid daar is doorgevoerd, mogen wij verwachten, dat ook daardoor het deficit nog veel meer zal slinken.

Wij komen nu tot de kwestie der afschaffing van de reductie op de prijzen voor de groot verbruikers.

De veronderstelling van den schrijver is inderdaad volkomen juist, dat wij met diegenen, die nu een tot 3 à 4 maal hooger bedrag te betalen hebben, alleen de *kerken* op het oog hadden. Die veronderstelling lag zóó voor de hand dat elke nadenkende lezer door datzelfde rekensommetje tot diezelfde conclusie, ook van het speciaal verminderd tarief moest komen. En waarom zouden wij de kerken uit onze beschouwing hebben moeten buiten-, sluiten? Het lag toch voor het grijpen dat over deze rekeningen wij het meest volledig konden ingelicht zijn. Des schrijvers grief is, dat wij niet uitdrukkelijk vermeld hebben, dat de kerken tegen verminderd tarief stroom ontvangen. Wij geven toe, dat wij dit *ten overvloede* er hadden kunnen bijvoegen. Doch wanneer de schr. beweert, dat wij dit met opzet verzwegen hebben „tegen beter weten in en in flagranten strijd met de journalistieke goede trouw," met de onbetamelijke bedoeling „het publiek onder den indruk te brengen dat die instellingen hetzelfde betalen als particulieren". dan teekenen wij tegen deze bewering, waarin ons een dergelijke infame bedoeling wordt toegedicht, uitdrukkelijk protest aan. Die bewering is klakkeloos, en bewijst of wel dat de schrijver ons betoog niet begrepen heeft, of er ten zijnen gerieve een andere beteekenis aan geeft.

Als voorbeeld voor ons betoog haalden wij aan de kerken en de operatiekamers van het St Elizabeth's Gasthuis.

1°. omdat wij daarover als dagelijksche getuige het best kunnen oordeelen.

2°. omdat deze het duidelijkste de onbillijkheid der bestaande regeling in het licht stellen.

Wij zeiden dat lichten in de kerken in de week meestal niet langer dan één of twee uur 's avonds branden en Zondags ongeveer 3 à 4 uur.

Terwijl de particulieren voor het volle gebruik van den stroom gedurende 12 uur worden aangeslagen, kan hiervan bij de kerken geen sprake zijn, daar zij slechts gedurende ⅛ of ¼ van dien tijd stroom betrekken. Daarmede rekening houdend, is ook de bestaande reductie niet in evenredigheid.

Nu de *operatiekamers* van het St. Elizabeth's Gasthuis.

Tot meerdere duidelijkheid voegen wij er nu bij, dat voor 10 lichten daar in gebruik f 12.50 per maand betaald wordt, dus tegen een speciaal verminderd tarief van f 1.25 per licht. Dat wil zeggen volgens het tarief, dat voor Januari of Februari van dit jaar geldend was. Wat daarvoor in Maart zal berekend worden, moeten wij nog afwachten.

Nu is in het vorig artikel uitdrukkelijk gezegd, dat deze lichten er moeten zijn, om op elke plotseling komende operatie, die geen uitstel duldt, voorbereid te zijn. Als vaste regel gebeuren de operaties in den morgen.

Hoogst zelden, niet meer dan 3 à 4 maal 's jaars komt zoo 'n geval '*s avonds* voor. In het vorig jaar is het, voor zooverre wij ons herinneren, niet meer dan 2 of 3 maal gebeurd. Deze week Woensdag, was het voor de *eerste* maal in dit jaar, dat dergelijk geval zich voordeed.

Ons betoog in ons vorig artikel was, dat voor de operatiekamers licht betaald wordt, dat zelfs *in het geheel niet* gebruikt wordt. Immers voor Januari en Februari van dit jaar is de rekening, te zamen 25 fl., betaald zonder dat de lichten gebrand hebben.

Ook al zou dus de firma voor de lichten van deze operatiekamers zelfs een reductie van 95% toestaan, dan zou dit nog veel te hoog zijn voor die maanden, waarin die lichten *in het geheel niet* gebruikt zijn. En een uitgaaf van 12.50 × 12 = 150 fl 's jaars voor een gebruik van 3 à 4 avonden zal iedereen toch wel rijkelijk veel, zooniet onbillijk vinden.

En die onbillijke kostenberekening zou bij gebruik van Wattmeters geheel en al komen te vervallen.

Ten slotte nog een enkel woord over de kwaliteit van het licht. Dat deze geleidelijk verminderd is, heeft iedereen voldoende kunnen constateeren, en valt bovendien ons niet moeilijk te bewijzen. Wij hebben nergens gezegd, dat de firma volgens de *concessie verplicht* is stroom van 110 volts te leveren. Wel hebben we gezegd: „De stroom moet 110 volts zijn, doch blijft daar altijd onder." Wij hadden ruim voldoende reden dit te kunnen zeggen en de schrijver zelf heeft enkel bewijs geleverd, die het tegendeel werkelijk zóó is. Wanneer de schrijver ons dus pertinent de vraag stelt: „Hoe U aan een stroom van 110 volts gekomen is, dit had U ons moeten mededeelen," dan willen wij met het grootste genoegen die vraag alsnog beantwoorden. Dat wij dit de vorige week niet reeds deden, kwam alleen omdat wij niet het flauwste vermoeden konden hebben; dat deze bewering in twijfel zou getrokken worden. Doch zij was verre van kwakkeloos en steunde op de meest betrouwbare, ja zelf officieele gegevens ons door den ingenieur-directeur der Heer J. F. Evertsz zelf indertijd verstrekt. In de maand October 1912 hadden wij plan een kleine booglamp te bestellen voor ons lichtbeeldentoestel. Daarvoor moesten wij vooraf precies weten welke soort stroom hier door de centrale geleverd wordt. En toen deed ons de Heer Evertsz in een persoonlijk onderhoud de volgende mededeeling, die wij natuurlijk terstond opteekenden: De stroom door de fabriek alhier geleverd. is: *wisselstroom von 110 volts mono- (een) phase van 60 perioden.*

Is er sterker argument noodig, dat wij volstrekt niet zoo maar klakkeloos iets neerschreven?

Uit de officieele opgave van de meest technische persoon, die aan het hoofd staat van het electrisch bedrijf der firma, blijkt dus dat vroeger in October 1912 (dus vóór den oorlog) door de centrale een stroom van 110 volts geleverd werd. En wanneer de schrijver onze bewering nu als onbewezen of ongerijmd tracht voor te stellen, wanneer hij zoo duidelijk mogelijk zegt, dat de firma niet tot stroomlevering van 110 volts verplicht is, blijkt dus zonneklaar dat de tegenwoordige spanning aanmerkelijk minder dan vroeger bedraagt. Wij kunnen ons niet anders dan verheugen, dat de schrijver in plaats van ons betoog te ontzenuwen, het nog veel meer versterkt heeft.

Als toegift willen wij er nog bij voegen, dat de tegenwoordige electrische lampjes door de firma geleverd, eveneens de sporen dragen van deze vermindering van stroomspanning. De vroegere lampjes droegen het opschrift op den koperen rand van 110 volts. De tegenwoordige van 100 volts, sommigen ook van 105 volts.

Ware ons antwoord niet zoo uitgebreid geworden (weerleggen vordert altijd meer woorden dan eenvoudig beweren), dan zouden wij gaarne nog een paar punten van meer ondergeschikt belang besproken hebben. Nu zien wij noodgedwongen daar van af.

Aan de onpartijdige lezers laten wij verder het oordeel.

Correspondentie van Saint Martin.

Philipsburg, den 12n Maart 1921.

HET DRAADLOOZE STATION:

Het eerste telegram kon dezer dagen niet naar Curaçao gezonden worden, omdat juist toen men op het punt stond zulks te doen, een der kamraderen van de machine plotseling stuk raakte.

Dit defect kan hier niet verholpen worden. Eerst moet een nieuw rad uit Duitschland komen.

't Is reeds telegrafisch besteld.

Men is nog bezig met het dekken van de daken der gebouwen met shingles, als ook met het voltooien der galerij.

De schoolbouw gaat steeds vooruit.

EEN VERGELIJKEND EXAMEN:

Al de kinderen op de Zondagscholen van de Methodistenkerken op de eilanden Dominica, Antigua, Montserrat. Nevis, St. Kitts, St Eustatius, St Martin, Anguilla, Tortola en St Thomas werden onlangs aan een vergelijkend examen in Bijbelsche geschiedenis onderworpen. Het schriftelijke werk, door eene examencommissie, te St Kitts gevestigd, opgegeven in verzegelde enveloppen, werd onder strenge contrôle door de leerlingen gedaan, die in I, II en III klassen gerangschikt werden. In elke klasse moesten drie prijzen uit gereikt worden. De slotsom van het examen was dat van de 9 prijzen er op Saint Martin 5 behaald werden, nl: door 3 meisjes in de hoogste klasse, den 1en, den 2en en den 3en prijs, door een jongen in de middelste klasse, den 1n prijs, en door een jongen in de laagsteklasse, ook den 1n prijs.

Heel streelend was het voor het Nederlandsch gedeelte van St Martin dat deze onderscheiding ons te beurt viel.

VERMIST.

Sedert December is een der nieuwe motor-schoeners, die dienst doet tusschen West-Indië en Nederland, Engeland en Frankrijk, uit Amsterdam vertrokken, doch heeft tot nu toe zijne plaats van bestemming, St Kitts, nog niet bereikt. Men is zeer angstig over het lot van dit vaartuig, daar men reeds begint te vermoeden dat het met man en muis vergaan is.

Berichten uit de Kolonie.

Curaçao — Engeland. 2—0.

Leve ons klein Curaçao!

Wat was 't een mooi gezicht, Zondag de meer dan duizend menschen, als een levende muur, langs (en over) 't lijntje te zien staan. Zelfs de tribune, ik bedoel de boomen, zaten vol vrolijk volkje; jongens uit verre cocnúcoe's kwamen leeren hoe te voetballen, terwijl zelfs 't zwakke geslacht sterk vertegenwoordigd was.

Reeds van 't begin af aan blijkt dat 't Engelsche team iets minder sterk is dan 't onze. De sterke, erg hinderlijke wind kan den Curaçaoschen echter niet beletten den gebakkebaarden keeper aan zijn tand te voelen. Een prachtige voorzet, die maar voor 't inschieten is, wordt grandioos gemist. Dan nemen de Engelschen den aanval over, waardoor onze achterhoede stevig aan 't werk wordt gezet. Gelukkig dat er 't militaire muziekcorps nog is, want door de vele „corners" en „out"-ballen, die nu volgen, begint de geestdrift te kwijnen. Onze jongens spelen over 't algemeen goed; jammer dat de mid-voor vóór de rust looden beenen schijnt te hebben. De spil is overal, waar onheil te wachten staat, maar vergat dat juist plaatsen ook bij goed voetballen hoort. Enkele Engelschen geven blijk erg „handig" te zijn met hun voeten!

De lange rust gaat in met blanken stand. Even na 't hervatten zet Carbin (?) scherp voor, Hendriks zit bij en maakt met een licht schopje 1 - 0.

De nu volgende tien minuten zijn de besten van heel de match. De Engelschen, vooral de voorwaartschen, ontplooien hun volle kracht. Men ziet zigzag elkaar voorbij .... werkt prachtig samen .... op scherpe voorzetten volgen goed gemikte schoten op goal .... alles glad en quick ... maar ook telkens stuit men op de Curaçaosche verdediging, waarbij vooral de keeper opvalt. Hadden de Engelschen heel de match zóó gespeeld, dan was hun de nederlaag gespaard gebleven.

Één puntje echter hadden ze wel verdiend. In de volgende periode zitten onze jongens herhaaldelijk bij den Britschen keeper, die wel goed stopt, maar minder goed wegwerkt en graag ver van huis is.

Laurens verprutst menig mooi balletje van Dommacasse, maar weet dit ten slotte te herstellen door met een harde pil de leiding te verhoogen 2 - 0. Voortdurend blijft Curaçao gevaarlijk op zitten, maar bij 't schieten wordt de goal of te hoog of te dicht bij de vlag gezocht. Als de scheidsrechter 't eindefluit, speelt 't militaire muziekcorps 't Engelsch en Hollandsch volkslied.

Hoera's stijgen op, terwijl de heuvelen juichen en de Caraïbische zee op haar machtig orgel een bruisend jubellied inzet! Dat zijn nu al twee groote mogendheden, die door Curaçao in korten tijd verslagen zijn!!

Welke zou nu volgen?!

Reporter 12

Uitvoer van Curaçao in 1920

Aloe

	Curaçao		Aruba		Bonaire	
1ste kw.	niets		97.222 KG	fl 31.815	22.777 KG	fl 7.289
2de „	4.676 KG	fl 1.870	261.079 KG	„ 104.092	51.642 KG	fl 20.128
3e „	1.661 „	„ 598	86.531 „	„ 32.006	3.430 „	„ 1.235
4e „	niets		46.852 „	„ 18.706	38.911 „	„ 13.618
in 1920:	6.337 KG	fl 2.468	491.684 KG	fl 186.619	116.760 KG	fl 42.270

Dividivi.

	Curaçao		Aruba		Bonaire	
1ste kw.	niets		97 ton	fl 8.730	186 ton	fl 16.740
2de „	13 ton	„ 1.092	80 „	„ 6.703	67 „	„ 5.561
3e „	21 „	„ 1.680	12 „	„ 936	94 „	„ 7.520
4e „	niets		35 „	„ 2.800	13 „	„ 1.040
in 1920:	34 ton	„ 2.772	224 ton	fl 19.169	360 ton	fl 30.861

Geitenvellen

	Curaçao		Aruba		Bonaire	
1ste kw.	4.996 KG	fl 12.490	2.105 KG	fl 6.818	niets	
2e „	2.760 „	„ 8.280	7.126 „	„ 3.046	3.126 KG	fl 8.715
3e „	2.509 „	„ 2.509	967 „	„ 1.249	niets	
4e „	11.704 „	„ 14.044	498 „	„ 548	2.571 KG	„ 2.758
in 1920	21.969 „	„ 37.323	10.696 KG	fl 11.661	5.697 KG	„ 11.473

Stroohoeden.

	Curaçao		Aruba		Bonaire	
1ste kw	24.147 dozijn	fl 118.620	9.536 doz.	fl 30.393	1.431 doz	fl 7.155
2de „	38.447 „	„ 202.220	6.769 „	„ 26.829	2.594 „	„ 13.488
3e „	36.945 „	„ 225.193	7.339 „	„ 30.277	3.685 „	„ 18.308
4e „	17.517 „	„ 154.919	5.343 „	„ 23.693	2.831 „	„ 16.309
1920	117.056 dozijn	„ 700.952	28.987 doz	„ 111.192	10.541 „	„ 52.260

De uitvoer van stroohoeden van de drie Benedenwindsche Eilanden te zamen is, wat *de waarde* betreft, de hoogste die ooit bereikt is. Evenwel moet men toch niet te veel waarde aan dit cijfer hechten. Want wij hebben goede reden om te gelooven, dat in het vorig jaar de uitvoerwaarde volgens een anderen maatstaf berekend is dan vroeger, nl. dat bij de bepaling der uitvoerwaarden meer rekening gehouden is met de wekelijksche prijsnoteering van den *Cur. Handelsbond* dan met de opgaven van de exporteurs.

Ter vergelijking: de volgende hoogste cijfers vroeger bereikt. Er werden geëxporteerd van het *Eiland Curaçao*: Van *de drie Ben. Eil. te zamen.*

In 1912:	133.333 doz.	fl 756.272	*In 1912:*	143.614 doz.	fl 794.240
1913:	131.222 „	„ 620.222	*1913:*	145.797 „	„ 678.701
1919:	149.432 „	„ 628.703	*1919:*	191.904 „	„ 726.760
1920:	117.056 „	„ 700.952	*1920:*	156.584 „	„ 864.404

Het aantal dozijn hoeden gedurende het *laatste* kwartaal van 1920 verscheept n. l. 17.517 doz. in het kleinste, dat ooit in *dat* kw. is voorgekomen. Het *maximum* wat in het 4e kw. verscheept werd, was 42.041 doz. in 1913 en het kleinste 22.878 doz. in 1918. — Het grootste aantal doz., ooit uitgevoerd was 60.000 doz. in het 3e kw. van 1919.

Mest.

	Curaçao		Aruba		Bonaire	
1ste kw	1.210 ton	fl 12.608	1.240 ton	fl 13.280	225 ton	fl 2.250
2e kw	1.319 „	„ 15.260	632 „	„ 6.952	1.040 „	„ 12.660
3e kw	1.603 „	„ 19.016	906 „	„ 14.880	1.322 „	„ 15.530
4e kw	846 „	„ 9.678	1.620 „	„ 21.414	1.460 „	„ 16.687
1920	4.978 ton	„ 55.562	4.398 „	„ 56.526	4.047 ton	„ 47.127

Producten van de Cur. Petroleum Mij.

	Gasoline		Petroleum		Residu	
1ste kw	30.852 L	fl 7.437	37.296 L	fl 6.832	6.377 ton	fl 194.631
2e „	50.832 „	„ 13.303	1.762 „	„ 487	21.682 „	„ 744.112
3e „	43.510 „	„ 24.037	2.178 „	„ 447	50.562 „	„ 2.287.740
4e „	162.540 „	„ 48.113	109.512 „	„ 27.561	16.251 „	„ 680.910
1920	287.734 L	fl 92.880	150.748 L	„ 35.337	94.872 ton	„ 3.907.393

	Phosphaat. Curaçao.		Steenkolen. Curaçao.	
1ste kw	13.954 ton	fl 418.619	12.368 ton	fl 666.455
2e „	17.139 „	„ 515.214	11,675 „	„ 688.385
3e „	13.252 „	„ 397.594	9.349 „	„ 618.408
4e „	17.095 „	„ 512.850	10.280 „	„ 694.365
1920	61.440 ton	„ 1.844.283	43.672 ton	„ 2.667.613

Zout.

	Curaçao		Bonaire		Saint Martin	
1ste kw	955.000 KG	fl 11.642	598.354 KG	fl 4.374	1.124.700 KG	fl 7.035
2e „	2.455.256 „	„ 16.379	3.391.848 „	„ 17.071	700.155 „	„ 5.647
3e „	160.000 „	„ 5.841	7.143.000 „	„ 35.352	2,446.000 „	„ 19.980
4e „	976.652 „	„ 17.335	2.840.430 „	„ 14.263	2362.560 „	„ 19.969
	4.546.908 KG	fl 51.197	13.973.632 KG	fl 71.060	6.633.415 KG	fl 52.731

Aruba

2e kw.	69.230 KG	fl 554
4e „	490 „	„ 18
	69.720 KG	fl 572

De prijs van het zout loopt voor de vier eilanden enorm uiteen. Voor het 4e kw. bijvoorbeeld geeft het volgens onze berekening voor Curaçao fl 1.77 per 100 KG; voor Bonaire fl 0.50, voor St Martin f 0,88 per 100 KG, voor Aruba tot zelfs fl 3,50 per 100 KG.

Dat verschil lijkt ons wel wat groot.

Van het totaal uitvoerbedrag over 1920 over de geheele kolonie van **fl 10,887,597** leverden alleen de *Curaçaosche Petroleum Mij.* met haar producten:

	gasoline fl	92.880
	petroleum „	35.337
	residu	3907.393
		fl 4.035.610
De *Phosphaat van St. Barbara*		1.844.283
De export van *Steenkolen*		2.667.613
dus verreweg het leeuwendeel		**fl 8.547.506**

Sarto II -- Jong-Curaçao 4-0. Gisteren hebben deze clubs zich ook eens met elkaar gemeten. De zeer kleine Pietermaaiers speelden goed en rap maar waren toch niet opgewassen tegen hun groote en sterke tegenstanders. Sarto II won met 4-0 en kreeg een mooie kleine medaille.

Koloniale Raad.

In de zitting van Woensdag avond ten 8 uur waren alleen de leden G. Sutherland en H. Statius Muller afwezig.

Allereerst kwam in behandeling de verordening tot verhooging der Curaçaosche Pensioenen.

De heer Maduro stelde voor de behandeling dezer verordening uit te stellen en eerst de regeling der salaris verhooging af te wachten, waarmede de regeling der pensioenen zeer nauw in verband staat om deze aangelegenheid dan tegelijk te behandelen. Met 7 tegen 2 stemmen werd dit voorstel aangenomen.

De verordening tot regeling op het armwezen werd zonder discussie of hoofdelijke stemming aangenomen.

Het meest gewichtige punt van de agenda was zeker wel het antwoord van den Gouverneur op het verzoek om inlichtingen door den Raad in de zitting van 31 Januari 1921. Het publiek was in zeer grooten getale opgekomen.

Het valt ons uiterst moeilijk, zoo niet onmogelijk, een *volledig* en *nauwkeurig* verslag van *al* het gesprokene NU REEDS aan onze lezers mede te deelen. Sommige sprekers waren moeielijk te verstaan en hun betoog soms in het geheel niet te volgen. Zelfs het voorlezen der Gouvernements-depêche gedateerd van 26 Febr., die natuurlijk reeds te voren bij de leden gecirculeerd had, was niet overal duidelijk verstaanbaar. In plaats dus van een zeer oppervlakkig en beknopt en misschien nog onnauwkeurig verslag van deze *question brûlante* te geven, verdient het onzes inziens de voorkeur, hoezeer het zeer zeker velen onzer lezers zal teleurstellen, de officieele notulen dezer zitting af te wachten en ze dan in ons blad te publiceeren.

De Heer Winkel verkreeg het woord na de voorlezing van het antwoord van den Gouverneur. De Spreker vatte ten slotte zijn betoog samen in een motie, waarvan de slotwoorden eenigszins gewijzigd werden. In zijn oorspronkelijken vorm luidde als volgt:

De Koloniale Raad,

Kennis genomen hebbende van het antwoord van Z. E. den Gouverneur op het verzoek van den Raad om inlichtingen omtrent de toepassing van de Buitengewone Inkomstenbelasting-verordening 1917 en de daarby overgelegde missive van Z. E. den Minister van Kolonien;

Overwegende, dat daaruit blijkt dat er tengevolge van eene door den Minister aan bedoelde verordening gegeven interpretatie een groep personen van die belasting vrijgesteld zijn gebleven;

Van oordeel, dat, waar de verordening de organen aanwijst door welke de aanslagen worden opgelegd en daarover in hoogste instantie wordt beslist, inmenging van Bestuur of Regeering niet geoorloofd is;

Wraakt de evenbedoelde interpretatie;

Spreekt het vertrouwen uit, dat de toepassing van de Koloniale verordeningen voortaan uitsluitend zal worden overgelaten aan de wettelijk aangewezen organen.

En gaat over tot de orde van den dag.

Deze motie werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij de besprekingen voerden het woord behalve de Heer Winkel, ook nog de Heeren Lansberg, Edw. Senior. Ellis en de Heer Prakken als gemachtigde van het Bestuur. Een klein incident deed zich voor ten gevolge van een scherp persoonlijken aanval van den Heer Lansberg op de hoofdambtenaren en dus ook op den Heer Prakken zelf, waarop ook de Heer Pr. even scherp antwoordde. Door de kalmeerende woorden van den Voorzitter werd dit incident weer in vrede bijgelegd.

Voor het eerst werd de vroegere behandeling dezer zaak in den RAAD VAN BEROEP door twee leden daarvan toegelicht, waartegen de Voorzitter eerst met een beroep op het ambtsgeheim tot voorzichtigheid maande. Doch het meeste licht in deze onverkwikkelijke zaak bracht eigenlijk het bezadigde slotwoord van den Voorzitter de eenige, die als oud-Inspecteur der Belastingen, deze zaak van het begin af aan heeft meegemaakt.

Uit alles bleek opnieuw, dat de vrijstelling van deze Buitengewone Inkomsten Belasting voor den Heer v. d. Breggen, verleend door den Minister in den vorm van een gratificatie, die precies gelijk was aan den aanslag, de eenige oorzaak geweest is van al deze troebelen. Deze beslissing van den minister blijft vreemd en onverdedigbaar, en daartegen richtte zich dan ook in hoofdzaak de motie en de afkeuring der leden van den Raad.

De Estelle.

In de *Sparks* van 3 December 1920, uitgegeven op St. Thomas, komt het volgende stukje voor:

„Zondag morgen l.l. zeilde tegen 11 uur een sierlijke kleine witte schoener onze haven binnen nadat 't sein geheschen was: *Hollandsche Schoener*, Oost.

Ik had het genoegen een bezoek te brengen aan boord van dezen schoener, de *Estelle*, de Curaçaosche pakket en werd er hartelijk verwelkomd door den kapitein E. K. SIMMONS en de stuurman J. B. SIMMONS.

Terwijl ik aan boord was, sprak ik met verschillende passagiers, die niet uitgeroepen konden komen over de zindelijkheid, de beleefdheid en orde op dit schip.

Dit had ik reeds opgemerkt voor ik aan boord was, want de geheele schoener had een buitengewoon zindelijk aanzien.

De gerievelijkheden staan gelijk met die van een eerste klas stoomschip (?!) Voor de vrouwelijke passagiers wordt uitnemend gezorgd door eene hofmeesteres, hetgeen iets buitengewoons is voor een schoener.

Het uitstekende voedsel op deze boot opgediend, is een tweede zaak die vermelding verdient.

Terzelfder tijd dat de *Estelle* in onze haven lag, waren er ook 2 andere mail pakketten, die in geen enkel opzicht haar konden evenaren. De *Estelle* behoort aan het Nederlandsche Gouvernement en vervoert de mail en passagiers tusschen Curaçao en de drie Bovenwindsche eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba.

Regen.

Deze week werden wij een paar malen verrast met een korstondigen plasregen die ons voor een korte poos het gemis van de autosproeiwagen deeden vergeten. Voor plantengroei of bijvulling van watervoorraad was deze regenval van geen noemenswaardige beteekenis.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ten Spaar- en Beleenbank van *2e Juli 1919 t. m. 31 December 1919*, onder *No. 502. i t. m. 588. Z*, zal plaats hebben op DONDERDAG den 7 April 1921 a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curçao den 18 Maart 1921

De Voorzitter

C. S. GORSIRA

1

BUITENLAND.

Duitschland tegenover de Entente.

Wat een bloedaftapping voor menschelijke en dierlijke lichamen wil zeggen, weten de dokters precies. Gaat een bloedaftapping boven een zekeren graad uit, dan gaat mensch of dier onfeilbaar ten gronde. Welke gevolgen een economische bloedaftapping heeft, daar schijnen de tegenwoordige staatslieden geen idee van te hebben. In ieder geval niet de staatslieden, die in het jaar 1921 in Parijs als kwakzalvers met leven en dood van Duitschland omsprongen.

Stellen wij ons een oogenblik voor, dat de in Parijs besloten aderlating werkelijk aan Duitschland zou worden voltrokken. Wat dan? De Duitsche belasting zijn méér dan drukkend. De ruggegraat der Duitsche beschaving op alle gebieden, de *middelstand*, stort onder dezen last ineen.

De onderste lagen van den middelstand verarmen reeds met ontzettende snelheid; de hoogere lagen langzamer. Deze leven nog van het oude vet van welstand; zij waren rijkelijk voorzien van huisraad, kleeding, wasch, boeken en leven thans van al die oude voorraden, die echter snel opteren. Jonge echtparen, ook uit vroeger welgestelde kringen, kunnen meestal geen eigen huishouden meer oprichten. Er zijn geen woningen, er zijn geen geldmiddelen. Zij zoeken onderdak bij kennissen en pensions. De levensstandaard van deze generatie staat al bedenkelijk diep ten achter bij dien der vorige. Dit alles ziet men elken dag, elk uur om zich heen. Het Duitsche beschavingspeil zinkt tengevolge daarvan gestadig. Dit treurspel van den eertijds bloeienden middelstand is aangrijpend.

Maar wat, als het treurspel van den vierden stand begint? Iedere schok, dien de productie in het binnenland krijgt — én door de voorgenomen aderlating kan dit niet uitblijven — voert tot een aardbeving in den vierden stand.

Duitschland heeft voorloopig nog een fetisch, waarmede die aardbeving voorloopig nog te bezweren was — het papierengeld. Maar dit middel, dat al geweldig aan verval van krachten lijdt, kan op 'n mooien dag geen duit meer waard zijn. Wordt de bedoelde aderlating toegepast, dan zullen in Duitschland toestanden ontstaan, die thans in Rusland „bloeien." Zeker met gewijzigd karakter, maar in de kern hetzelfde. En als Rusland en Middel-Europa op ongeveer hetzelfde niveau zijn gekomen, dan zullen de toestanden in Frankrijk, dat onmiddelijk aan het ineenstortingsbied grenst, nu juist niet rooskleurig blijven. En ook de welstand van Engeland zal er niet op vooruitgaan. Van al de andere Europeesche landen zwijgen wij maar.

De politieke gevolgen der monsterachtige aderlating zijn nog niet te overzien.

De minister van Buitenlandsche Zaken, Dr. Simons, heeft namens heel de regeering uitdrukkelijk verklaard, dat de regeering onder alle omstandigheden aan haar *„onmogelijk"* zal vasthouden en als het moet zal aftreden. Ook als de Entente haar strafbepalingen uitvoert, zal niets aan die houding worden veranderd. Een regeeringsverandering zal niets van die houding wijzigen. Aanvankelijk dacht men, dat dit niet zoo ernstig was gemeend. Bij den wapenstilstand en het vredesverdrag gaf Duitschland ten slotte toch toe, na eerst van „onmogelijk" te hebben gesproken. Maar thans blijkt, dat alles nu bittere ernst is. Heel het land staat achter de regeering. Ook de sociaaldemocraten. De vroegere Kanselier, Hermann Müller, verklaarde namens de meerderheids-sociaaldemocraten, dat in Duitschland geen enkele regeering te vinden zal zijn, die bereid zou zijn, om de besluiten van Parijs uitvoerbaar te verklaren. En de vakvereenigingen, die onder overwegend onafhankelijke leiding staan, zijn van dezelfde richting in de hoop om uit den wanhoop en vertwijfeling nieuwe recruten voor Moskou te kunnen werven.

In al de resoluties, die worden aangenomen in den lande, komt telkens weer terug: „Laten we 't er nu maar op aan laten komen" — of „Liever een einde met ontzetting, dan ontzetting zonder einde!" Eén bepaalde voorstelling, WAT er op „aankomen" moet of WAARIN dat „einde met ontzetting" zal bestaan, ontbreekt. Maar daardoor wordt de toestand niet minder ernstig. Fatalisme is in de Duitsche menschheid ontstaan. En dat fatalisme, dat niet alleen alle politieke kringen heeft aangetast, maar ook alle economische krachten, is één feit, waarmede rekening zal te houden zijn. Het pessimisme, dat zich geweldig uitbreidt, verlamt alle krachten. En eigenlijk moest er tienvoudige inspanning zijn, om den strijd tegen vernietiging en verval, die dreigend hangt boven de Europeesche beschaving, te kunnen voeren. Nu reeds is door de besluiten van Parijs bijkans onherstelbaar onheil ontstaan.

Want de hoop van Europa berustte op de eerste plaats op den verweerden, maar maar nog zoo krachtigen geest zijner bewoners, op het verlangen, om zich staande te houden tegen geweld. En Duitschland is en blijft het hart van Europa. Overwint nu de geest van het fatalisme, dan is er geen uitweg meer.

Maar één ding is zeker. De geschiedenis kent geen voorbeeld voor een „einde met ontzetting", maar wel voor ontzetting en eindelooze zonder einde, die ontstaan, als een volk in wanhoop zijn schepen achter zich verbrandt.

De verstarring, die over Duitschland komt in het vooruitzicht, dat het twee en veertig jaar lang slavenwerk zal moeten doen, is een geweldig levensgevaar voor héél Europa.

De Entente staat voorloopig hard en meêdogenloos op zijn schuldbrief. en het ergste is, dat deze Entente in Parijs en in London zélf rechter is, en de beschikking heeft over bijna al de wapenmagazijnen der wereld.

De toekomst lijkt somberder dan ooit. Het eene treurspel is nauw uit, of 't andere begint. Zal ons geslacht het nog beleven, dat het doek voor het laatste treurspel valt? Wie 't gelooft, is een benijdenswaardige optimist.

Vuurpijlen naar de maan.

Uit Worcester in Hassachussetts' wordt gemeld, dat daar binnenkort de eerste proeven genomen zullen worden met het afschieten van vuurpijlen, die naar men hoopt de maan zullen bereiken. Deze vuurpijlen zijn samengesteld door een professor van de Clark Universiteit, die verwacht, dat de pijlen, zoodra zij de maan raken, zullen ontploffen en zoo helder zullen lichten, dat het schijnsel waargenomen zal kunnen worden. Het is zeker de bedoeling om zoo deze proeve mocht slagen, te beginnen met den bouw van het kanon, dat Jules Verne reeds voor jaren heeft bedacht.

Vernietigde Duitsche vliegtuigen.

Te Utrecht heeft men onlangs onderdeelen van 26.000 Duitsche oorlogsvliegtuigen, zooveel mogelijk verbrijzeld, duizenden kilo's aluminium, voor een waarde van drie millioen gulden, opgeborgen in een pakhuis, in de buurt van de Oudegracht.

Zooals men weet, zijn deze vliegtuigen op last van de Entente vernield. De *Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft* was opgedragen de vernieling van het oorlogsmateriaal uit te voeren en met 3000 man heeft men heeft men het in drie maanden klaar gespeeld om 26.000 vliegtuigen te vernietigen. Hetgeen overbleef, is over Europa verspreid. Engeland kocht het staal, Duitschland mocht het koper behouden, en 'n bekende groote ijzerhandel te Utrecht aan de Oude Gracht, werd eigenaar van het aluminium. In December is in een groot aantal wagons — het was een zending van de Duitsche regeering, waarop de Fransche legatie een streng oogje hield — de lading naar Utrecht gebracht, waar zij onderdak vond in een pakhuis, wachtend om nu weer vervoerd te worden. Want hier is het eigenlijk slechts een tusschenhandel; de verwerking, de omsmelting van het aluminium, zal plaats hebben in het buitenland, in Engeland en Amerika. Daar zal de voorraad weer dienen tot het vervaardigen van auto's en ook zal wel veel van dit aluminium na verloop van tijd weer de lucht instijgen, als onderdeel van een vliegtuig, maar nu van Engelsch of Amerikaansch maaksel.

Godsdienst in zaken.

Een gezaghebbend orgaan op 't gebied van handel en financiën in de Ver. Staten, zoo noemt het katholieke weekblad *„America"* de *„Chronicle"*, bevat het verslag eener vergadering van credit-men — dus als we 't goed begrijpen: bankiers.

Daar heeft de voorzitter gewezen op de noodzakelijkheid van het geweten in zaken, heeft hij aangespoord tot een strenge moraal bij het koopen en verkoopen van goederen. Ook hier is het probleem van geestelijken aard zegt hij en besluit:

„Wij moeten meer godsdienst in 't zakenleven inspuiten" (We must inject more religion into business). „Dit zijn uitstekende woorden," voegt de redactie van "America" daaraan toe, „maar sinds het materialisme het fundament vormt van ons tegenwoordig kapitalistisch stelsel, zullen ze geen effect hebben. zoolang dat uitstel niet radicaal is veranderd.

Hetzelfde katholieke weekblad bevat reeds weken lang een polemiek tusschen inzenders over de vraag, wat kapitalisme eigenlijk is

Natuurlijk is er geen sprake van, om naar oppervlakkige socialistische wijze in het privaat-bezit zelf het kapitalisme te zoeken. Ten slotte heeft ieder nog wel eenig particulier eigendom, al is het slechts een paar kleedingstukken en dan zou dus elk mensch kapitalist wezen.

Het gaat over de vraag, hoe men dat bezit verwierf en wat men ermee doet, op welke wijze men het gebruikt.

Want daarvan hangt het heil der samenleving en ten slotte ook dat der kapitalisten zelven af.

In de *Month* heeft de schrijver Lucas een waarschuwing aan de *very big rich*, de erg dikke rijken.

De pers, zoo zegt hij, wordt overstroomd met kritiek op wat de arbeiders zeggen en doen, maar heel weinig zegt zij omtrent de fouten van de rijke lieden. En toch moesten we van deze laatsten eer dan van de nog onervaren arbeidersleiders het herstel der maatschappij verwachten.

„Onchristelijke kapitalisten" roept hij uit, „past op, uw finantieele troonen zijn in gevaar, beginnen te wankelen voor hun val. Gij zijt de voorwerpen van een afkeer, niet minder diep en niet minder bitter dan die de Fransche aristocraten in 1789—94 ondervonden en thans is de macht van het volk veel beter georganiseerd dan de Fransche revolutionaire benden waren."

De schrijver zegt verder, dat het volk niet langer rustig zal blijven, als het ziet hoe groote massa's goederen in weinige handen zijn opgehoopt, „playing the inglorious part of idle parasites" en hoe het niet zal verdragen, dat deze rijkdommen een al te grooten invloed geven in de regeeringen der wereld.

„Gij zult wijs handelen, voordat de storm losbreekt en voordat het te laat is, om een grens te stellen aan uw persoonlijk bezit of wetten te maken die deze palen zetten."

Er worden reeds zulke wetten gemaakt en toegepast

In Denemarken is aan de cacao fabrikanten een boete van een millioen opgelegd. en in Oostenrijk heeft de nieuwe christelijk-sociale regeering een ontwerp van wet tegen de Preistreiber ingediend.

Daarin zijn terecht ook opgenomen zij, die een te groot loon voor een te geringe werkzaamheid eischen.

De wet geldt enkel voor artikelen en werkzaamheden van behoefte, niet van weelde. Bij de bepaling van den rechtmatigen prijs moet de rechter in de eerste plaats letten op de werkelijke gemaakte kosten. maar ook met het risico dat de leverancier in zijn zaken loopt.

De straf bedraagt bij eerste overtreding een tot zes maanden gevangenis met bovendien een boete

Kunstmatige uitschakeling van concurrentie valt daar onder ook

Bij herhaling wordt de straf veel zwaarder. Ook valsche of onvolledende aanduiding van prijzen in facturen en contracten valt onder deze wet, eveneens het vernietigen en laten bederven van artikelen.

En eveneens het koopen van artikelen om een prijsdaling te verhinderen, het verhinderen van productie of het achterhouden van koopwaren en het verbreiden van valsche berichten, met het doel een prijs te doen stijgen of een daling te verhinderen

Eveneens is strafbaar, wie op roekelooze en overdreven wijze artikelen, waaraan gebrek bestaat, gebruikt en wie aanbiedingen doet of vraagt zonder zijn naam en adres daarbij te noemen

Aldus de voornaamste bepalingen der wet. die wel zeer moeilijk toe te passen zal zijn Maar dat, evenals de wet zelve, is een zaak die de christelijke-sociale Oostenrijksche regeering aangaat

Meer dan wetten zullen ten slotte christelijke beginselen vermogen.

Wanneer men nu eindelijk eens wou inzien hoe liberaal en socialistisch egoisme het centrale niet te vergeten, de samenleving heeft bedorven zou men misschien ten slotte luisteren naar het woord van den H. Paulus: nemo quod suum est quaerat, sed quod alterius, niet het eigen belang, doch dat van anderen zoeken is het begin van alle wijsheid op maatschappelijk gebied.

En als men zou beweren, dat ieder een slechts egoïst is, spreekt men Gods denk onwaarheid. Het Christendom is niet failliet. En als God iets van ons vraagt, bijv. dat we onze beginselen ook naar ons kantoor zullen medenemen, is dat uit voorbaar Hij stelt geen onmogelijke eischen.